

Sveučilište J. J. Strossmayera Osijek

Filozofski fakultet

Odsjek za filozofiju

Filozofski fakultet, Lorenza Jägera 9, HR – 31 000 Osijek

tel.: +385 (031) 21 14 00

091 154 57 03

e-mail: drupcic@ffos.hr, darijarupcic@gmail.com

Svjetski dan filozofije

Transhumanizam - kraj čovjeka?

Osijek, 19. XI. 2020.

Filozofski fakultet, Lorenza Jägera 9, Osijek

*Obrazloženje teme **kolokvija***

Nema sumnje kako je doba umjetne inteligencije (AI), doba kiborga i transhumaniziranih ili tzv. “poboljšanih” ljudi pred nama. Ali što to znači, osobito za nas ljude? Kakav će to imati učinak na naše živote? Nameću nam se pitanja poput mogućnosti i potrebe poboljšanja čovjeka i s time usko vezano pitanje što je i tko je čovjek danas u tim novonastalim uvjetima? Bismo li se zaista htjeli kognitivno i moralno poboljšati i zašto? Patimo li mi od naših prirodnih nedostataka i ograničenja ili ona to postaju tek kada ih društvo takvima okarakterizira i imenuje kao takve? Što je potrebno poboljšati? Sebe, druge ili naše međusobne odnose?

Pojam našeg postojanja, ljudske naravi i pitanja tko sam? I, kako znam da jesam? ona su koja čine temelje suvremene zapadnjačke filozofije od Descartesa, Kanta, pa sve do suvremenih filozofa. To nas izravno stavlja pred pitanje što sve to skupa znači za kibernetička bića i umjetnu inteligenciju. Može li ovo značiti i kraj filozofije kakvu poznajemo i kraj čovjeka kakav jest?

Nakana je skupa potaknuti i njegovati međusobni dijalog mislitelja koji nas potiču na utemeljenje novih istraživačkih hipoteza i spoznaja o biti znanstvenog rada i suštini njegovih postupaka kiborgizacije poboljšanja i preoblikovanja čovjeka i njegove povijesne zbilje znanstvenog humanizma kao naturalizma. potaknuti spomenuti dijalog o kiborgoetičkim pitanjima i načelima, te se zauzeti za sveopću pravnu regulativu moralnog djelovanja koje su sastavni dio ove problematike. Pitamo se, hoće li s nestankom čovjeka nestati i ljubav, odgovornost, sloboda, te kakve će to ostaviti posljedice i na propitkivanje mogućnosti odgoja i utjecaja na obrazovni sustav u cjelini? Koje i kakvo će biće nakon čovjeka biti u životnoj mogućnosti uopće misliti, ljubiti i smisleno živjeti u konačnici?

Domaći znanstveni skup
u organizaciji
Odsjeka za filozofiju
povodom
Svjetskog dana filozofije

TRANSHUMANIZAM – KRAJ ČOVJEKA?

Osijek 19. studenoga 2020.

Filozofski fakultet
Sveučilišta Josipa Jurja
Strossmayera u Osijeku

Filozofski fakultet
Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Domaći znanstveni skup
u organizaciji Odsjeka za filozofiju
povodom Svjetskog dana filozofije

TRANSHUMANIZAM – KRAJ ČOVJEKA?

KNJIŽICA SAŽETAKA I PROGRAM SKUPA

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
FILOZOFSKI FAKULTET

Osijek 19. studenoga 2020.

10/2020

IZDAVAČ
Filozofski fakultet
Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

ZA IZDAVAČA
Leonard Pon

UREDNIK
Darija Rupčić Kelam

GRAFIČKO OBLIKOVANJE I TISAK
Krešendo, Osijek

Organizator simpozija:
Filozofski fakultet,
Osijek Odsjek za filozofiju

Organizacijski odbor simpozija:
Doc. dr. sc. Darija Rupčić Kelam
Prof. dr. sc. Marijan Krivak
Prof. dr. sc. Željko Senković
Izv. prof. dr. sc. Boško Pešić
Doc. dr. sc. Pavao Žitko

PROGRAM SKUPA

ČETVRTAK, 19. studenoga 2020.

9:30–9:45 Otvaranje skupa i pozdravne riječi / Opening ceremony
and welcoming speeches

Glavno predavanje / Keynote lecture

Predsjedava/Chairperson: Boško Pešić

9:45–10:30 **Žarko Paić** (Zagreb/Hrvatska):
SUVIŠAN ČOVJEK: Refleksije

10:30–10:45 **Rasprava/Discussion**

10:45–11:15 **Pauza / Break**

Predsjedava/Chairperson: Željko Senković

11:15–11:30 **Marijan Krivak** (Osijek/Hrvatska): Kraj subjekta... Proteze
jastva

11:30–11:45 **Odilon Singbo** (Zagreb/Hrvatska): Rastjelovljenje ljudsko-
ga. O (id)entitetu ranshumanističkog subjekta

11:45–12:00 **Zorica Kaluđerović Mijartović** (Novi Sad/Srbija): Etika, po-
boljšanje i transhumani kurs evolucije

12:00–12.15 **Hrvoje Jurić** (Zagreb/Hrvatska): Trans transhumanizma

12:15–12:30 **Rasprava**

12:30 – 14:00 **Pauza za ručak**

Predsjedava/Chairperson: Darija Rupčić Kelam

14:00– 14:15 **Robert Cupec** (Osijek/Hrvatska): Današnje stanje teh-
nologije na području robotske percepcije

14.15–14:30 **Vjekoslav Galzina** (Osijek/Hrvatska): Sučelj računalno-mo-
zak: prošlost, sadašnjost i budućnost

- 14:30-14:45 **Davor Banović** (Osijek/Hrvatska): Mozak kao platforma i misao kao zadnje sučelje
- 14:45-15:00 **Rasprava**
- 15:00-15:15 **Pauza**

Predsjedava/Chairperson: Tomislav Nedić

- 15:15-15:30 **Boško Pešić** (Osijek/Hrvatska): Postav tehnike
- 15:30-15:45 **Mislav Uzunić** (Osijek/Hrvatska): Tehničko kao produžetak ljudske tjelesnosti: slučaj znanosti i kiborga
- 15:45-16:00 **Pavao Žitko** (Osijek/Hrvatska): Transhumanizam kao ontološka distorzija čovjeka
- 16:00-16:15 **Darija Rupčić Kelam** (Osijek/Hrvatska): Nesvodivi ostatak ljudskoga – kraj ili nove mogućnosti čovjeka
- 16:15-16:30 **Rasprava**
- 16:15-16:30 **Pauza**

Predsjedava/Chairperson: Mislav Uzunić

- 16:30-16:45 **Ana Popović** (Osijek/Hrvatska): Neki aspekti upotrebe umjetne inteligencije pri stvaranju glazbe
- 16:45-17:00 **Tomislav Nedić** (Osijek/Hrvatska): Etičko-pravni okvir ksenotransplantacijskih izazova današnjice
- 17:00-17:15 **Ivica Kelam** (Osijek/Hrvatska): Budućnost čovjeka – ubiti roboti
- 17:15-17:30 **Rasprava**
- 17:30-17:45 **Pauza**
- 17:45-18:15 **Završene riječi i zatvaranje skupa**